

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

การพัฒนาโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุความคิดทางลบต่อการสอบ
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ใน โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา

นางสาวอานอง
ใจเพชรในหงส์สนธ

ลลิตา โพธิ์ทอง

11 ส.ย. 2547
178353

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

ตุลาคม 2546

ISBN 974-382-620-3

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และคณะกรรมการสอบปากเปล่าวิทยานิพนธ์
ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีวิทยาการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสรี ชัดแจ้ง)

..... กรรมการ
(ดร.สมโภชน์ อเนกสุข)

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสรี ชัดแจ้ง)

..... กรรมการ
(ดร.สมโภชน์ อเนกสุข)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ระพีพันธ์ ฉายวิมล)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์กาญจนา มณีแสง)

..... กรรมการ
(ดร.วรรณทนา ภาณุพิณฑ)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีวิทยาการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.ประทุม ม่วงมี)

วันที่ 29 เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2546

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับคำปรึกษา และช่วยแนะนำแก้ไข

ข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างดียิ่งจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสรี ชัดแจ้ง ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ และ ดร.สมโภชน์ อเนกสุข กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ที่ทำให้ผู้วิจัยได้รับแนวทางในการศึกษาค้นคว้าและประสบการณ์อย่างกว้างขวางในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ จึงขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ระพีพันธ์ ฉายวิมล รองศาสตราจารย์กาญจนา มณีแสง และ ดร.วรรณทนา ภาณุพิณฑุ ที่ช่วยแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ในการสอบปากเปล่า

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ให้คำแนะนำสั่งสอนความรู้ต่าง ๆ ตั้งแต่เริ่มเข้ารับการศึกษามา ณ มหาวิทยาลัยแห่งนี้ จนกระทั่งผู้วิจัยได้ทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนเสร็จสมบูรณ์

ขอขอบคุณสำนักงานสามัญศึกษาศึกษาจังหวัดชลบุรี จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดระยอง และจังหวัดนครนายก โรงเรียน คณะครู-อาจารย์ และนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการทำวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณเพื่อน ๆ พี่ ๆ น้อง ๆ สาขาวิชาเทคโนโลยีการวัดทางการศึกษา และสาขาวิชาเทคโนโลยีวิทยาการศึกษาทุกคน ที่คอยให้ความช่วยเหลือ คำแนะนำ และเป็นกำลังใจให้ตลอดระยะเวลาที่ผู้วิจัยศึกษา

ขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา ที่ให้ทุนอุดหนุนวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท

ขอกราบขอบพระคุณบิดา-มารดา และญาติพี่น้องทุกคนที่คอยให้กำลังใจและสนับสนุนผู้วิจัยจนการวิจัยครั้งนี้สำเร็จได้ด้วยดี

ลลิตา โพธิ์ทอง

43911226: สาขาวิชา: เทคโนโลยีวิทยาการศึกษา; วท.ม. (เทคโนโลยีวิทยาการศึกษา)

คำสำคัญ: โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ / ความคิดทางลบต่อการสอบ

ลลิตา โพธิ์ทอง: การพัฒนาโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุความคิดทางลบต่อการสอบ
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ใน โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา (THE DEVELOPMENT OF
THE CAUSAL RELATIONSHIP MODEL OF NEGATIVE THOUGHT ON TESTING OF
MATTHAYOMSUKSA SIX STUDENTS IN SCHOOLS UNDER JURISDICTION OF THE
DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION) อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์:

ผศ. ดร. เสรี ชัดแจ้ง, ค.ศ., ดร. สมโภชน์ อเนกสุข, ค.ศ. 159 หน้า. ISBN 974-382-620-3

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนา และตรวจสอบ โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ
ความคิดทางลบต่อการสอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ใน โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา
ตามทฤษฎีกระบวนการทางปัญญาและความสนใจ (Wine, 1980) ประกอบด้วยตัวแปรแฝง 6 ตัว
ได้แก่ ความซึมเศร้า การสนับสนุนทางสังคม อคติโน้ตทัศน์การเรียนรู้ การรับรู้ความสามารถตนเอง
ด้านการเรียน ความวิตกกังวลในการสอบ และความคิดทางลบต่อการสอบ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จำนวน 540 คน เครื่องมือที่ใช้ใน
การวิจัย ได้แก่ แบบวัดการรับรู้ความสามารถตนเองด้านการเรียน แบบวัดอคติโน้ตทัศน์การเรียนรู้
แบบวัดการสนับสนุนทางสังคม แบบวัดความวิตกกังวลในการสอบ และแบบสอบถามความคิด
เกี่ยวกับการสอบ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรม SPSS for Windows ในการหาค่าสถิติพื้นฐาน
และใช้โปรแกรม LISREL 8.50 ในการวิเคราะห์โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ

ผลการวิจัยพบว่า โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุความคิดทางลบต่อการสอบของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ใน โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์อยู่
ในเกณฑ์ดี โดยพิจารณาจากผลการตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ค่า
ไค-สแควร์มีค่า 0.85 ค่า p มีค่า 1.00 ค่า df มีค่า 43 ค่า GFI มีค่า 1.00 ค่า $AGFI$ มีค่า 0.99 ค่า CFI
มีค่า 1.00 ค่า $Standardized RMR$ มีค่า 0.003 ค่า $RMSEA$ มีค่า 0.00 ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์
มีค่า 0.09 แสดงว่า ตัวแปรทั้งหมดในโมเดลอธิบายความแปรปรวนในตัวแปรความคิดทางลบต่อ
การสอบได้ร้อยละ 9.00 ตัวแปรที่มีอิทธิพลทางตรงต่อความคิดทางลบต่อการสอบอย่างมีนัยสำคัญ
คือ ตัวแปรความวิตกกังวลในการสอบ ตัวแปรการรับรู้ความสามารถตนเองด้านการเรียน และ
ตัวแปรการสนับสนุนทางสังคม

43911226: MAJOR: EDUCATIONAL RESEARCH TECHNOLOGY; M.Sc.

(EDUCATIONAL RESEARCH TECHNOLOGY)

KEYWORD: NEGATIVE THOUGHT / CAUSAL RELATIONSHIP MODEL

LALITA POTHONG: THE DEVELOPMENT OF THE CAUSAL RELATIONSHIP MODEL OF NEGATIVE THOUGHT ON TESTING OF MATTHAYOMSUKSA SIX STUDENTS IN SCHOOLS UNDER JURISDICTION OF THE DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION. THESIS ADVISORS: ASST. PROF. SEREE CHADCHAM, Ph.D., SOMPOCH ANEGASUKHA, Ed.D., 159 P. ISBN 974-382-620-3

The purpose of this research was to develop and to validate the causal relationship model of negative thought on testing of Matthayomsuksa Six Students in schools under jurisdiction of the Department of General Education, based on Cognitive Attention Theory of Wine (1980) concerning the negative thought and anxiety. The model consisted of six latent variables: depression, social support, academic self-concept, academic self-efficacy, test anxiety, and negative thought. The sample were 540 Matthayomsuksa six students in schools under jurisdiction of the Department of General Education in educational region 12. The research instruments were Center for Epidemiological Studies Depression Scales of Children, Social Support Scale, Academic self-concept Scale, Academic self-efficacy Scale, Test anxiety Scale, and Thought about testing Scale. Data were analyzed by descriptive statistics through SPSS for Windows and causal relationship model through LISREL 8.50.

The result indicated that the model was consistent with empirical data. Model validation of a good fitted model provide *Chi-Square* test of goodness of fit = 0.85, $p = 1.00$, $df = 43$, $GFI = 1.00$, $AGFI = 0.99$, $CFI = 1.00$, *Standardized RMR* = 0.003, and *RMSEA* = 0.00. The variables in the model accounted for 9.00 percent of the variance of negative thought. The variable that had statistically significant direct effect on negative thought were test anxiety, academic self-efficacy, and social support.

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	จ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ณ
สารบัญภาพ.....	ญ

บทที่

1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ปัญหาการวิจัย.....	3
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
สมมติฐานการวิจัย.....	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	7
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
ตอนที่ 1 แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความคิดทางลบต่อการสอบ.....	11
ตอนที่ 2 ตัวแปรที่ส่งผลต่อความคิดทางลบต่อการสอบ และงานวิจัย ที่เกี่ยวข้อง.....	13
ตอนที่ 3 ความตรงของโมเดลทิสเรล.....	31
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	35
ขั้นตอนการพัฒนาโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ.....	35
ขั้นตอนการตรวจสอบความตรงของโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ.....	35
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	36
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	37
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	44

การวิเคราะห์ข้อมูล.....	45
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	49
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน.....	49
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ ..	57
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุความถี่ทางลบ ต่อการสอบ.....	60
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	71
สรุปผลการวิจัย.....	71
อภิปรายผล.....	77
ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้.....	85
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป.....	85
บรรณานุกรม.....	86
ภาคผนวก.....	91
ภาคผนวก ก.....	92
ภาคผนวก ข.....	94
ภาคผนวก ค.....	96
ภาคผนวก ง.....	112
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	159

สารบัญตาราง

ตารางที่

หน้า

1	แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ส่งผลต่อความคิดทางลบต่อการสอบ.....	27
2	ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	37
3	โครงสร้างเนื้อหาของแบบวัดการรับรู้ความสามารถตนเองด้านการเรียน.....	38
4	โครงสร้างเนื้อหาของแบบวัดทัศนคติต่อการเรียน.....	39
5	โครงสร้างเนื้อหาของแบบวัดการสนับสนุนทางสังคม.....	40
6	โครงสร้างเนื้อหาของแบบวัดความวิตกกังวลในการสอบ.....	41
7	โครงสร้างเนื้อหาของแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอบ.....	42
8	โครงสร้างเนื้อหาของแบบสอบถามวัดความเข้มเศร้า.....	42
9	ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามและแบบวัด.....	44
10	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลจำแนกตามลักษณะต่างๆ.....	51
11	ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์การกระจายของตัวแปรสังเกตได้.....	53
12	ค่าความเบ้ (Skewness) และค่าความโด่ง (Kurtosis) ของตัวแปรสังเกตได้.....	54
13	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ในโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุความคิดทางลบต่อการสอบ.....	58
14	ผลการวิเคราะห์แยกค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร และค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลของโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุความคิดทางลบต่อการสอบที่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์.....	62
15	ผลการวิเคราะห์แยกค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร และค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลของโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุความคิดทางลบต่อการสอบที่ปรับเป็นโมเดลประหยัด.....	67

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุความคิดทางลบต่อการสอบตามสมมติฐาน.....	5
2 โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุความคิดทางลบต่อการสอบ.....	29
3 โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุความคิดทางลบต่อการสอบที่สอดคล้อง กับข้อมูลเชิงประจักษ์.....	61
4 โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุความคิดทางลบต่อการสอบที่ปรับเป็น โมเดล ประหยัด.....	66

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University